

लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश

लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिकाको आ.व.२०७९/२०८० को
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्रतिवेदन

प्राविधिक सहयोग:

शताब्दी रिसर्च सेन्टर प्रा. लि., काठमाण्डौ

मिति : २०८० पौष

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण

प्रतिवेदन

लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिका
रुपन्देही
लुम्बिनी प्रदेश

बिषयसुची

परिचय खण्ड.....	४
१.पृष्ठभूमि	४
२. अध्ययनको महत्व	५
३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको उद्देश्य:.....	६
४.लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरु.....	७
५. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको विधि र तरिका	८
५.१ तयारी चरण.....	८
५.२ कार्यान्वयन चरण.....	९
६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरु.....	१०
तथ्यांक प्रस्तुतिकरण खण्ड.....	११
७. तथ्यांक प्रस्तुतिकरण र व्याख्या -विभिन्न तालिकाहरुमा.....	११
विश्लेषण खण्ड.....	१३
८. लैससास परीक्षण विश्लेषणका औजारहरु.....	१३
९. तथ्यांकको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण.....	१३
मुख्य उपलब्धी	१४
१०. लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था.....	१४
१०.१ परीक्षण पश्चात प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरु.....	१४
१०.२ लैससास परीक्षण नतिजाको माकुरी जालो.....	१६
११. लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा सबल पक्ष र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु.....	१८
१२. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना	२३
१३. निश्कर्ष	२७
१४. सुझावहरु.....	२७

परिचय खण्ड

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा नै लैङ्गिक विभेद अन्त्य गरी समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने व्यवस्था गरेको छ । महिलाको हक सम्बन्धी धारा ३८ ले समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी, राज्यका सबै सरकारमा सहभागिता हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । यसका साथै महिला विरुद्ध हुने हिंसाजन्य कार्यहरू कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ । समानताको हकले नागरिकहरू सामाजिक र सांस्कृतिकरूपले पछाडि परेका समुदाय समेतको संरक्षण, सशक्तीकरण र विकासको लागि संविधानमा विशेष प्रावधानहरू राखिएको छ । सामाजिक न्यायको हकले तीन वटै तहका सरकारहरूले समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा नागरिक सहभागिता सुनिश्चित गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

नेपालमा सरकारी स्तरबाट महिला तथा बच्चामा परेका वर्गहरूलाई विकासको मुलप्रवाहमा ल्याई समावेशी विकास गर्ने उद्देश्यले लैससास सम्बन्धी नीतिलाई स्थानीय तहमा कार्यान्वयन गर्न संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय सरकारहरूले अधिकतम प्रयासहरू गरिरहेका छन् । यसै परिप्रेक्ष्यमा राज्यको सबै संरचनाहरूमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति कार्यान्वयन गर्नका लागि महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयले राष्ट्रिय लैङ्गिक समानता नीति २०७७ तथा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले गाउँपालिका/नगरपालिका सामाजिक समावेशीकरण नीति, २०७८ (नमूना) तर्जुमा गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था प्रस्तावनामा नै उल्लेख गरिएको छ । यसका अलवा दफा ११ को गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको उपदफा २ (त) मा ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापनको जिम्मेवारी अन्तरगत विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने अधिकार प्रदान गरेको छ भने दफा २४ उपदफा (२) मा स्थानीय तहले योजना तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य समयसिमा र प्रकृत्यासँग अनुकूल हुनेगरी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिनुपर्ने व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी सोही दफाको उपदफा (३) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्ना योजना, नीति

तथा बजेट तर्जुमा गर्दा महिला बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने खालका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ भनि उल्लेख गरेको छ।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घको साधारण सभाले सन् २०१६ देखि २०३० सम्ममा हासिल गर्नुपर्ने दिगो विकासका १७ वटा लक्ष्य र १६९ वटा उप-लक्ष्यहरू पारित गरेको छ। दिगो विकासका लक्ष्यहरूले विशेष गरी हरेक व्यक्तिको स्वाभिमान, स्वतन्त्रता, समानताका साथै भोक, गरिबीको अन्त्य गर्दै शिक्षित तथा स्वस्थ जीवनयापनका लागि परिकल्पना गर्दछ। यसका साथै यी लक्ष्यहरूले गरिबीको रेखामुनि रहेका बालबालिका, किशोरकिशोरी, महिला अपाङ्गता भएका व्यक्ति, यौनिक अल्पसङ्ख्यक, पछाडी पारिएका समुदाय जस्तै दलित, जनजाती, आदिवासीहरूको आवश्यकताहरूलाई समेट्ने उद्देश्य राखेको छ। चरम गरिबीको अन्त्य गर्न, असमानता हटाउन, विभेदसँग लड्न र पछाडि परेका व्यक्ति र समुहको द्रुत गतिमा प्रगती गर्नका लागि कोहि पनि पछाडि नछुट्ने भन्ने मुख्य सिद्धान्तलाई दिगो विकास लक्ष्यहरूले अङ्गीकार गरेको छ। पन्ध्रौँ योजना (आर्थिक वर्ष २०७६/०७७- २०८०/०८१ को आधारपत्रमा क) लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तीकरण ख) बालबालिका तथा किशोरकिशोरी ग) ज्येष्ठ नागरिक घ) अपाङ्गता भएका व्यक्ति ङ) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण च) समावेशीकरण लगायतका विषयहरूलाई छुट्टै शीर्षकमा राखिएको छ।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको लैससास परीक्षण कार्यविधि २०७७ ले स्थानीय तह अन्तर्गत लैंगिक तथा सामाजिक विकास सम्बन्धमा सैद्धान्तिक तथा व्यवहारीक ज्ञानको साथै संविधानको मर्म र भावना अनुरूप, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय कानून, लक्ष्य तथा प्रतिबद्धताहरूलाई स्थानीयकरण गरी स्थानीय सरकारले नीति, कानून, योजना कार्यक्रमलाई लैससास संवेदनशील तथा उत्तरदायी बनाउन महिला तथा सामाजिक रूपमा पिछडिएका समुदायको सशक्तीकरण र अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ।

२. अध्ययनको महत्व

समानुपातिक समावेशीताका आधारमा राज्यको सबै संस्थागत संरचनाहरूमा महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी, जनजाति मधेसी, मुस्लिम, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, पिछडिएका वर्ग सबैलाई सहभागी गराउने संवैधानिक व्यवस्था गरिएको परिदृश्यमा नगरपालिकाले लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवधारणालाई कार्यान्वयन गरी समतामुलक समाजको स्थापना गर्ने कार्यमा यस लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । हालको अवस्थामा नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्द्धनका कार्यहरू के कति भएका छन् भन्ने कुराको निक्कै गर्नु कार्य हो। यसबाट नगरपालिकाले नीति, कानून र योजना तर्जुमा गर्दा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण संवेदनशीलताको प्रयोग र यस

दृष्टिकोणको उपयोगको अवस्था कस्तो रहेको छ? नगरपालिकाको संस्थागत संरचनामा लैससासको अवस्था कस्तो छ? नगरपालिकाको जनशक्ति र जनप्रतिनिधिको व्यवस्थापनमा लैससासको अभ्यास कस्तो छ र यसबाट सहभागिता र निर्णय प्रक्रियामा के प्रगती भएको छ ? सेवा प्रवाहको क्रममा लैससासको अवधारणालाई कसरी कार्यान्वयन गरिएको छ ? सेवा प्रवाहमा अझै महिला तथा विपन्न समुदायका नागरिकहरू अझै बहिस्करणमा परेका छन् ? सुशासनका अभ्यासहरूको अवस्था के छ ? सुशासनमा लैससासको कार्यान्वयनको अवस्था कस्तो छ ? यी कुराहरूको परीक्षण गरिने हुँदा नगरपालिकामा नियमित लैससास परीक्षणको आवश्यकता रहेको छ ।

यस लैससास परीक्षणले नगरपालिकामा गत आर्थिक वर्षमा कार्यालयबाट भएका सबैखाले सेवा प्रवाहमा लैससासको अवधारणाको कार्यान्वयन अवस्थाको चित्रण गर्दछ। यसबाट उक्त क्षेत्रको सबल र कमजोर पक्षहरू तथा अवसर र चुनौतीहरूको पहिचान हुने भएकाले आगामी दिनहरूमा के-कस्ता पहलहरू गर्ने बारेमा योजना तथा कार्यक्रमहरू तयार गर्न सहज हुने गर्दछ।

लैससास परीक्षण प्रक्रियामा संलग्न पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको पक्षमा उत्तरदायी हुने तर्फ पनि उन्मुख गराउँदछ। नगरपालिकालाई लैससास मूलप्रवाहीकरण तथा महिला सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रममा प्रभावकारिता बढाउन र संस्थागत अपनत्वको भावना जर्गेना गर्न पनि सघाउ पु-याउँदछ। लैससास परीक्षणद्वारा कार्यक्रम तथा बजेटको विश्लेषण गरी आगामी वर्षको कार्यक्रम तथा बजेटलाई यस दृष्टिकोणबाट तय गर्न मद्दत पु-याउँदछ।

३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको उद्देश्य:

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षणको अवधारणा अनुसार यसको प्रयोगलाई सरलीकृत रूपमा स्थानीयकरण गरी नगरपालिकाले गर्ने सम्पूर्ण योजना तथा कार्यक्रमलाई लैससास उत्तरदायी बनाउने रहेको छ। यसका विस्तारित उद्देश्यहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

- क) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मार्फत नगरपालिका तहको संस्थागत संरचना र कार्यक्रमहरूमा महिला र अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सबै जातजाति, वर्ग, क्षेत्र र लिङ्गको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई लैङ्गिक अन्तरहरूको प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैङ्गिक मूलप्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजाने ।
- ख) महिला र सीमान्तकृत समुहहरूलाई समावेश गरी उनीहरूको योजनाबद्ध रूपमा व्यक्तिगत र सामूहिक क्षमता अभिवृद्धि गरी स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा निर्णायक तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरी आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्ने ।
- ग) स्थानीय तहको सबै कार्यक्रम, योजना र आयोजनाको प्रत्येक चरणमा लैससास दृष्टिकोणबाट अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने र यसलाई संस्थागत गर्दै लैजाने ।

घ) लैससास परीक्षणको नतिजाका आधारमा समस्या तथा चुनौतीहरूको पहिचान गरी समयमै समाधान गर्ने तथा भावी योजना तथा कार्यक्रमका लागि नीतिगत सुझाव दिने।

४.लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरू

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि २०७८ ले समेटेका निम्नअनुसारका ५ वटा मुल विषय तथा २२ वटा सह-विषयहरू केन्द्रित रही नगरपालिकाको लैससास परीक्षण गरियो।

मूल विषय	सहायक विषय
१. नीति, कानून, योजना	१.१ नीति कानूनमा समावेशीता, सहभागिता
	१.२ योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
	१.३ बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
२. संस्थागत व्यवस्था	२.१ कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
	२.२ कार्यप्रणाली समावेशी
	२.३ समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व
	२.४ वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता
	२.५ तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन
३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	३.१ मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
	३.२ अनौपचारिक मुल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना
	३.३ कानूनी साक्षरता
	३.४ विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीता
४. सेवा प्रवाह	४.१ पूर्वाधार विकास
	४.२ प्रजनन् स्वास्थ्य

मूल विषय	सहायक विषय
	४.३ शिक्षा कार्यक्रम
	४.४ खानेपानी तथा सरसफाई
	४.५ स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन
५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व	५.१ सुशासन
	५.२ उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
	५.३ सुचना तथा संचार
	५.४ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन
	५.५ समन्वय र सम्बन्ध विस्तार

५. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको विधि र तरिका

स्थानीय तह लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि २०७८ मा उल्लेख भए बमोजिम नगरपालिकाको लैससास परीक्षण २०८० मङ्सिर २३, २४ र २५ गते निम्न दुई चरणमा विभाजन गरी देहाय अनुसार सम्पन्न गरियो।

५.१ तयारी चरण

- लैससास कार्यान्वयन समितिको गठन गरी उक्त समितिको बैठक बसि लैससास परीक्षणको लागि नगरपालिकाको उपमेयर ज्युको संयोजकत्वमा, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तथा सामाजिक विकास शाखा प्रतिनिधि सहित जम्मा ३ सदस्यीय लैससास परीक्षण कार्यदल गठन गरिएको थियो। त्यही कार्यदलको निर्णय अनुसार लैससास कार्यशाला गोष्ठी संचालनको लागी मिति स्थान, समय, अवधि तोकिएको र सहभागीहरू छनोट गरियो।
- कार्यदल तथा लैससास विज्ञले नगरपालिकाको दस्तावेजहरू (जस्तै वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, आवधिक योजना, वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, चौमासिक तथा वार्षिक समीक्षाको प्रतिवेदन, विकास बुलेटिन, नगर प्रोफाइल, विभिन्न समयमा भएका निर्णयहरूको लैससास दृष्टिकोणले विश्लेषण र पुनरावलोकन गरियो।

५.२ कार्यान्वयन चरण

- लैससास परीक्षण कार्यक्रम भएको हुनाले नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, कार्यपालिका सदस्यहरू, वडा अध्यक्षहरू, सम्पूर्ण शाखा प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू र सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई लैससासको अवधारणा र लैससास परीक्षणको महत्व बारे प्रष्ट पारियो।
- लैससास परीक्षणमा सबै सहभागिलाई ५ वटा समुहमा विभाजन गरी प्रत्येक समुहलाई एउटा एउटा मुल शीर्षकमा गहन छलफल गर्न लगाई प्राप्त नतिजालाई पुनः ठुलो समुहमा छलफल गराई अंक भार निर्धारण गरियो।
- लैससासको दृष्टिकोण बाट नगरपालिकाको सबल पक्षहरू, कमजोरीहरू, अवसर र चुनौतीहरूको विश्लेषण (SWOT Analysis) गरियो।
- नगरपालिकाको लैससास लेखाजोखा गर्दा नीति, कानून र योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्व गरी मुख्य ५ वटा मुल बिषयको २२ वटा सहायक बिषयको १०० वटा सूचकहरूका आधारमा गरिएको थियो। छलफलका आधारमा उक्त बुँदा राम्रो देखिएमा १, मध्यम देखिएमा ०.५ र सुधार गर्नु पर्ने देखिएमा वा सो बिषय कुनै काम नै हुँदैन नभएमा ० अंकहरू प्रदान गरिएको थियो।
- अन्तमा ५ वटा मुल शीर्षकहरू र २२ वटा सहायक शीर्षकहरूमा प्राप्त अंकहरूलाई माकुरी जालो विधि र स्तम्भ चित्रविधि बाट प्रस्तुत गरिएको थियो। सो चित्रले देखाएका राम्रा पक्षलाई निरन्तरता दिदै, कमजोर पक्षहरूलाई सुधार गर्दै आगामी दिनमा नगरपालिकाले ति क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकतामा राखि कार्यक्रमहरू गर्नको लागि एकिकृत कार्ययोजना बनाईएको थियो।

१. दस्तावेजहरूको अध्ययन

- नगरपालिकाले तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका नीति, कानून, निर्देशिका, कार्यविधि
- आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रमहरू
- वार्षिक तथा चौमासिक प्रगती समीक्षा प्रतिवेदन
- नगर प्रोफाइल २०८०
- प्रथम आवधिक योजना (२०७९/८०-२०८३/०८४)
- योजना छनोट तथा उपभोक्ता समिति गठन निर्देशिका
- न्यायिक समितिको निर्णय तथा प्रक्रिया, न्यायिक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन
- अनुगमन समितिको प्रतिवेदनहरू

- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति २०८०
- आ. व. २०७८/०७९ को लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्रतिवेदन

२. मुख्य सुचनादातासंग छलफल

- उपप्रमुख
- सामाजिक विकास शाखा प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु
- अन्य शाखागत प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु

३. स्थलगत अवलोकन

- कार्यलयको भौतिक संरचना
- कर्मचारी तथा पदाधिकारिको लैससास सम्बन्धी बुझाई तथा लैससास मैत्री व्यवहार

६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरु

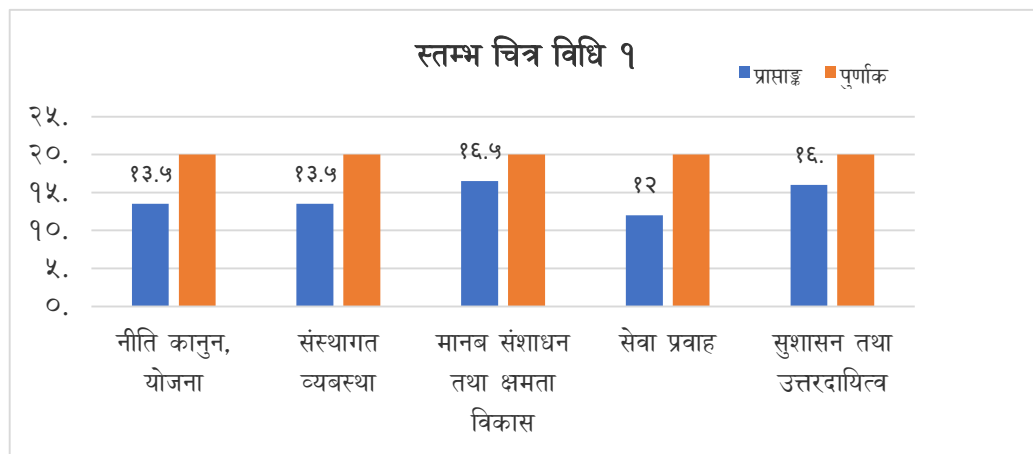
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यक्रममा नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, वडा अध्यक्षहरु साथै अन्य पदाधिकारीहरु र सम्पूर्ण विषयगत शाखाको प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरुको उपस्थितिमा कार्यशाला संचालन भएको थियो।

सहभागी	दलित	जनजाती	मधेशी	बाहुन क्षेत्री	मुस्लीम	अन्य	जम्मा
महिला	२	१	१	९	१		१४
पुरुष	४	१	२	८	४		१९
अन्य							
जम्मा	६	२	३	१७	५		३३

तथ्यांक प्रस्तुतिकरण खण्ड

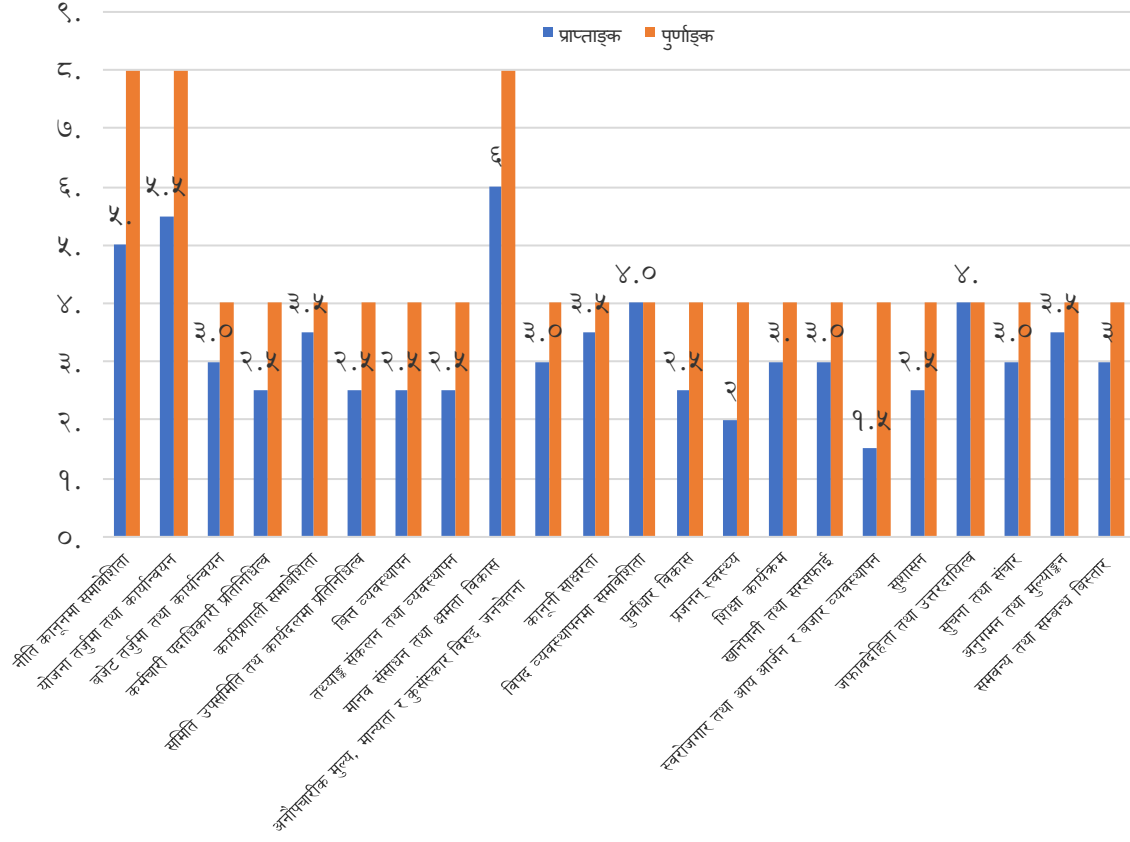
७. तथ्यांक प्रस्तुतिकरण र व्याख्या -विभिन्न तालिकाहरुमा

स्तम्भ चित्र विधि

चित्रमा जम्मा ५ वटा मुख्य क्षेत्रहरु मध्ये लैससास परीक्षणको नतिजा अनुरूप मानव संसाधन तथा क्षमता विकास सबै भन्दा राम्रो, त्यस्तै सुशासन तथा उत्तरदायित्व पनि राम्रो रहेको छ। संस्थागत व्यवस्था र नीति, कानून, योजना मध्यम छन् भने सेवा प्रवाह बिषय सबैभन्दा कमजोर अवस्थामा देखिन्छ।

स्तम्भ चित्र विधि २

विश्लेषण खण्ड

८. लैससास परीक्षण विश्लेषणका औजारहरू

यस लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिकाको लैससास परीक्षण गर्दा लैससास परीक्षण कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसार सहभागीहरूलाई विषयगत ज्ञानको आधारमा ५ वटा समुहमा विभाजन गरी प्रत्येक पाँचवटा मुल विषयका सुचकहरूमा छलफल गर्न लगाई पाँचवटा मुल विषयमा प्राप्तिहरूलाई माकुरोको जालो विधि र स्तम्भ चित्र विधि बाट विश्लेषण गरियो। त्यस्तै २२ वटै सह विषयले प्राप्त गरेका अंकलाई माकुरोको जालो विधिबाट विश्लेषण गरिएको थियो। नतिजाको माकुरो जालो विधि र स्तम्भ चित्रबाट विश्लेषण पश्चात् सबै मुल विषयको सबल पक्ष, सुधार गर्नु पर्ने पक्ष, अवसर तथा चुनौतीहरू प्रस्तुत गरिएको थियो। अन्त्यमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षको आधारमा कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनको लागि प्रतिवद्धता गरिएको थियो।

९. तथ्यांकको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण

आ. व.२०७९/०८० को लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको प्राप्त नतिजा अनुसार मुख्य विषयहरूमा मानव संसाधन तथा क्षमता विकास सबै भन्दा राम्रो देखिएको, यसमा कुल पूर्णाङ्क २० मा १६.५ अंक प्राप्त गरेको छ। त्यस्तै गरी सुशासन तथा उत्तरदायित्व तर्फ २० मा १६ अंक प्राप्त गरेको छ। संस्थागत व्यवस्थामा पनि २० मा १३.५ अंक र नीति, कानून, योजनामा २० मा १३.५ समान अंक प्राप्त गरेको छ र सबै भन्दा कम सेवा प्रवाहमा २० मा १२ अंक प्राप्त गरेको छ। यस प्राप्तिहरूको आधारमा सेवा प्रवाह सबै भन्दा कमजोर देखिन्छ।

सह विषयहरूको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापनमा ४ मा १.५ अंक, प्रजनन स्वास्थ्यमा पनि ४ मा २ अंक प्राप्त गरी यी सह विषयहरू कमजोर अवस्थामा देखिन्छ। त्यस्तै गरी पूर्वाधार विकास, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, समिति उपसमिति तथा कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, वित्त व्यवस्थापन, तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापन र सुशासन सबै सह-विषयमा ४ मा २.५ मध्यम अंक प्राप्त गरेको छ। विपद व्यवस्थापनमा समावेशीता र जवाफदेहिता तथा उत्तरदायित्व दुवै सह विषयमा ४ मा ४ अंक प्राप्त गरेको छ। तुलनात्मक रूपमा धेरै सह विषयहरूमा राम्रो देखिएको र आगामी दिनमा अझै राम्रो नतिजा ल्याउनको लागि यी कमजोर र मध्यम अवस्थामा रहेको सह विषयहरूलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेर कार्ययोजना तयार गर्नु पर्दछ। समग्रमा ७१.५ अंक प्राप्त गरी नतिजा राम्रो देखिन्छ।

मुख्य उपलब्धी

१०. लैससास परीक्षण विधिवाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण पश्चात् नगरपालिकालाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री नगर बनाई थप सशक्तिकरणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि परीक्षणले मार्ग प्रशस्त गरेको छ। मुख्यतया लैससास परीक्षण वाट निम्नानुसार उपलब्धीहरू प्राप्त भएका छन्।

- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सूचकहरू वारे नगरपालिकाका कर्मचारी, जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरू थप स्पष्ट भएको ।
- नगरपालिकाले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी प्राथमिकतामा राखे प्रतिवद्धता गरेको ।
- लैससास कार्यान्वयन समिति लाई सक्रिय बनाउने प्रतिवद्धता गरेको ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण विषयलाई महत्वको दिएको र कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता ।

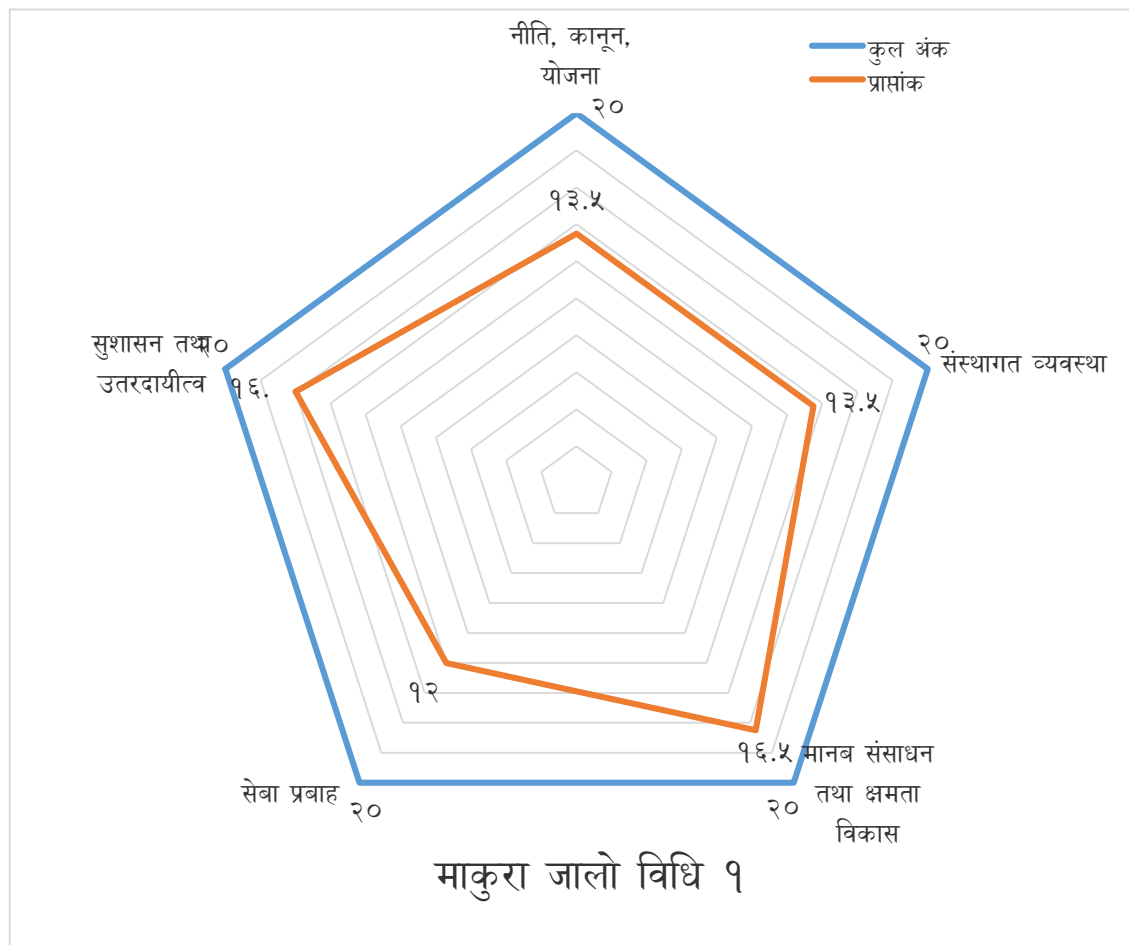
लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गरिसकेपछि प्रमुख ५ वटा मुल शीर्षकका सय वटा सुचकहरूमा प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरी छलफल गरिएको थियो। जम्मा १०० अंकभर रहेको सुचकहरूमा नगरपालिकाले ७१.५ अंक हासिल गरेको छ। परीक्षण पश्चात सुचकहरूले प्राप्त गरेको अंकलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

१०.१ परीक्षण पश्चात प्रमुख सूचकहरूले प्राप्त गरेका अंकहरू

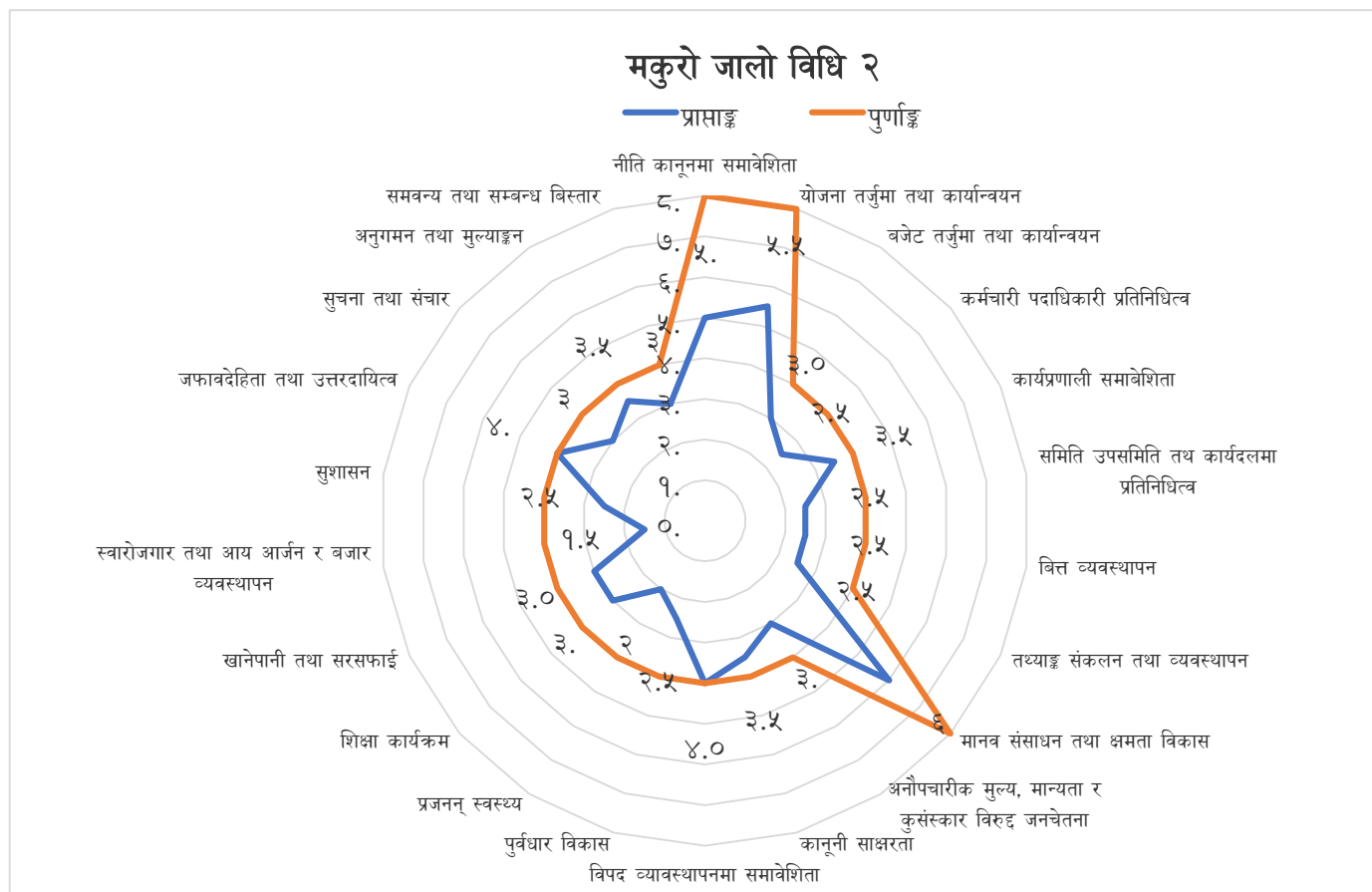
क्र.स	मुल विषय तथा सह विषयहरू	पुर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	नीति, कानून योजना	२०	१३.५
१.१	नीति कानूनमा समावेशीता	८	५
१.२	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	५.५
१.३	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	३
२	संस्थागत व्यवस्था	२०	१३.५

क्र.स	मुल विषय तथा सह विषयहरु	पुर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
२.१	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.५
२.२	कार्यप्रणाली समावेशीता	४	३.५
२.३	समिति उपसमिति तथ कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.५
२.४	बित्त व्यवस्थापन	४	२.५
२.५	तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	२०	१६.५
३.१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	६
३.२	अनौपचारिक मुल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	३
३.३	कानूनी साक्षरता	४	३.५
३.४	विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीता	४	४
४	सेवा प्रवाह	२०	१२
४.१	पूर्वाधार विकास	४	२.५
४.२	प्रजनन् स्वस्थ्य	४	२
४.३	शिक्षा कार्यक्रम	४	३
४.४	खानेपानी तथा सरसफाई	४	३
४.५	स्वारोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	१.५
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	१६
५.१	सुशासन	४	२.५
५.२	जफावदेहिता तथा उत्तरदायित्व	४	४
५.३	सुचना तथा संचार	४	३
५.४	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	४	३.५
५.५	समवन्ध तथा सम्बन्ध विस्तार	४	३
	कुल जम्मा	१००	७१.५

१०.२ लैससास परीक्षण नतिजाको माकुरी जालो

सह विषयहरूको अवस्था बिश्लेषण

सहायक क्षेत्रको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन, प्रजनन स्वास्थ्य धेरै नै कमजोर अवस्थामा देखिन्छ। विपद व्यवस्थापनमा समावेशीता र जवाफदेहिता तथा उत्तरदायित्व अति नै राम्रो देखिन्छ। तुलनात्मक रूपमा धेरै सह विषयहरूमा राम्रो देखिएको र आगामी दिनमा थप राम्रो नतिजा ल्याउनको लागि यी कमजोर अवस्थामा रहेको सह विषयहरूलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेर कार्य योजना तयार गर्नु पर्दछ।

११. लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा सबल पक्ष र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू

मूल शीर्षक	सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौति
नीति, कानून, योजना	- मस्यौदाको विषयबस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामुलक भएको - योजनाहरूमा लैङ्गिक समानता तथा समावेशी कुरा समावेश भएको - सबै खाले विभेदजन्य कार्यहरू रोक्ने प्रयास गरेको - दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी बजेट विनियोजन गर्ने गरेको। - नगरपालिकाको बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई फाइदा पुग्ने गरी केहि प्रतिशत बजेट छुट्याउने गरेको।	- लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषको स्थापना तथा कार्यविधि निर्माण गर्नुपर्ने - भौतिक सरचना अपांगमैत्री बनाउनु पर्ने - नगरपालिकाले योजना तर्जुमाको चरणमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायसंग छुट्टा छुट्टै छलफल गरी उनिहरूको व्यावहारिक तथा रणनीतिक आवश्यकता पहिचान गरेका योजना तर्जुमा गरिनु पर्ने। - नगरको नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने स्पष्ट प्रावधान राखी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने।	लैससासको रणनीति, नीति तथा कानून स्वयं स्थानीय तहले बनाउने हुनाले आफ्नो परिवेश अनुसार निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने अवसर छ	- जनप्रतिनिधि र लक्षित वर्गको उत्साहजनक सहभागीताको कमि। - आर्थिक स्रोत अभावले गर्दा विकासमा चुनौती।

मूल शीर्षक	सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौति
संस्थागत व्यवस्था	- नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायको समावेशी प्रतिनिधित्व तथा निर्णायक तहमा समान तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरेको - नगरपालिकाले आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक सकलन गर्ने गरेको	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैंगिक हिंसा विरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनको लागि छुट्टै कोष स्थापना गर्नुपर्ने।	स्थानीय तहमा भएको समावेशिताको सिद्धान्तले गर्दा काम गर्न सहज	- साधन/ स्रोतहरू समिति रहेकोले जनताका आवश्यकता परिपूर्ति गर्न कठिन - भौतिक पूर्वाधार कमी रहेको, स्थानीय तहको संरचना नयाँ भएकोले संस्थागत गर्न समय लाग्ने
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	- महिला र बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन गरिएको - कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको लैससास सम्बन्धी क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू गर्ने गरेको। - महिला विरुद्ध हुने हिंसा तथा सामाजिक कुसस्कारका बारे पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू सचेत भई हिंसा निर्मुल पार्नको लागि समय समयमा जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू हुने गरेको । - नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न	- बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका बारेमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई अभिमुखीकरण गर्नुपर्ने - पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूमा कानून मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी विषयमा अभिमुखीकरण तालिम गर्नुपर्ने - लैंगिक हिंसा र महिला हिंसाका घटना न्यूनीकरण गरी लैंगिक हिंसा रहित नगरपालिका घोषणा गर्न पहल गर्नुपर्ने	स्थानीय स्तरमा नै दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न सकिने	क्षमता विकास योजना प्राथमिकतामा नपर्नु

मूल शीर्षक	सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौति
	सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, , बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरेको। विपद् व्यवस्थापनको लागि विपद् कोष व्यवस्थापन कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिएको साथै विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यक्रम गर्दा समुदायको सबै वर्गको प्रतिनिधित्व हुने गरी गर्ने गरेको।			
सेवा प्रवाह	- कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरि सोहि बमोजिम योजना, कार्यक्रम संचालन हुने गरेको - व्यापक जनसहभागिता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता - महिला तथा पिछडिएका र अल्पसंख्यक समुदायलाई निर्णायक तहमा सहभागिता - वाषिक योजना तथा कार्यक्रमहरू सार्वजनिक गरेको - महिलाको प्रजनन् स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी	- स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितकरणमा परेको समुदायको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्नुपर्ने - गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने सम्बन्धी नीति बनाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने। - नगरपालिकाले युवा महिलाहरूलाई प्राविधिक शिक्षामा पहुँच बढाउन ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु	सहज छिटो छरितो रूपमा सेवा प्रवाह गर्न सकिने	प्रभावकारी तथा सेवाग्राहीमैत्री सेवा प्रवाह गर्नको लागि भौतिक पूर्वाधार, दक्ष जनशक्ति र बजेट अभाव

मूल शीर्षक	सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौति
	विशेष कार्यक्रमहरू संचालनमा रहनु। - शिक्षा खानेपानी तथा सरसफाई र पूर्वाधार विकासको लागि उचित बजेटको व्यवस्था भएको। - सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालनमा रहेको। - नगरपालिकाले योजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार युवा, गरिव परिवार, महिला तथा पिछडिएका समुदायको आर्थिक सशक्तिकरणको लागि केहि मात्रामा स्वरोजगार, आय मुलक र सिपमुलक कार्यक्रमको व्यवस्था गर्ने गरेको। - नगरपालिकाले आफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी सबैलाई गुणस्तरीय शिक्षामा पहुँच पुगेको।	सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने। विपन्न परिवारको खाद्यसुरक्षा सुनिश्चित गर्नुपर्ने।		
सुशासन तथा	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्धन,	महिला तथा पिछडिएका वर्गका लागि	स्थानीय तह, संघ र	भ्रष्टाचार तथा विधिको शासन

मूल शीर्षक	सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौति
उत्तरदायित्व	जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरेको। - नगरपालिकाले पारदर्शीता र जवाफदेहिताको लागि नियमित रूपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार भेटघाट र स्थानीय संचार माध्यमद्वारा सुचनाको प्रदान गरिएको। - संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरेको। - स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा रहेको - स्थानीय तह, संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेको नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन, सहकार्य र समन्वय गरेको।	लागु गरिएको कार्यक्रमबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ असर र प्रभावको उचित विश्लेषण गर्नुपर्ने। - नगरपालिकाले संचालन गरेका योजना, तथा कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गर्न अनुगमन तथा मुल्यांकन समितिको क्षमता विकास गरी उत्कृष्ट मापदण्ड तयार गर्नु पर्ने। - महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव तथा सामाजिक कुसंस्कार उन्मुलनको लागि तयार भएका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय नीति, महासन्धि कार्य योजना तथा घोषण पत्रको बारे कर्मचारी तथा पदाधिकारिहरूलाई अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने।	प्रदेश सरकारले तय गरेको नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन, सहकार्य र समन्वय गरी नगरवासीको चाहाना सम्बोधन गर्न सकिने लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच सञ्जालिकरण र सहकार्यको अवसर।	सम्बन्धी नीति नियमको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने। सरोकारवाला बीच समन्वय गर्नु।

१२. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना

अवस्था सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलापहरु	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व पर्ने/नपर्ने	
	पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
नीति, कानून र योजना (पूर्णाङ्क - २०, प्रासाङ्क -१३.५)						
• नगरपालिकामा बनेका नीति कानून, योजना तथा बन्ने तयारीमा रहेका नीति कानून तथा कार्यविधिको मस्यौदामा लैससास दृष्टिले छलफल, वहस र समिक्षा गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	योजना र प्रशासन शाखा	आ.व २०८०/८१		✓
• नीति, कानून, निर्देशिका तथा योजनाहरु लैससास दृष्टिकोणले पुनरावलोकन गर्ने ।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	योजना र प्रशासन शाखा	२०८०/८१ सम्म	✓	
• वार्षिक र आवधिक योजना तथा कार्यक्रममा लैससास लक्ष्य रणनीति निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्ने र प्राप्त उपलब्धिलाई लैससास दृष्टीकोणबाट विश्लेषण गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	योजना र प्रशासन शाखा	आ.व २०८१/८२ बाट निरन्तर		✓
• योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा पछडिएको वर्गसंग छलफल गरी रणनीतिक तथा व्यवहारीक आवश्यकताको पहिचान गरी कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने रणनीति बनाउने।	वडा समिति	कार्यपालिका	योजना र प्रशासन शाखा	निरन्तर		✓
• नगरपालिकाको लैससास नीति, रणनीति कार्यान्वयन गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	योजना र प्रशासन शाखा	निरन्तर	✓	
संस्थागत व्यवस्था - (पूर्णाङ्क - २०, प्रासाङ्क -१३)						

• निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को (५०।५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्ने, कार्यपालिकाका महिला सदस्यहरूको क्षमता विकास गर्ने।	प्रशासन शाखा	कार्यपालिका	प्रशासन शाखा	आ.व.२०८० /०८१ बाट	✓	
• कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व गर्ने।	प्रशासन शाखा	कार्यपालिका	प्रशासन शाखा	आ.व. २०८० /०८१		✓
• पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई क्षमता विकासका अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा सबै तहका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई समान अवसर दिने व्यवस्था गर्ने	प्रशासन शाखा	कार्यपालिका	नगरपालिका/ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	निरन्तर		✓
• महिला तथा पिछडिएका वर्गको क्षमता विकासका कार्यक्रम गरी समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा प्रमुख निर्णायक भूमिकामा ल्याउने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	प्रशासन शाखा	निरन्तर	✓	
• समुदाय स्तरमा गठन गर्ने समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा सहभागी महिला तथा लक्षित वर्गको क्षमता विकास कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन गर्ने	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	योजना तथा प्रशासन शाखा	दोस्रो चौमासिक		✓
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (पूर्णाङ्क - २०, प्राप्तिङ्क — १६.५)						
• कर्मचारी तथा पदाधिकारीको लै.स.सा.स सम्बन्धि राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय नीति, कानून, घोषणा पत्र आदि सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	दोस्रो चौमासिक	✓	
• नगरपालिकाको लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	निरन्तर	✓	
• निर्वाचित जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	प्रशासन शाखा	तेस्रो चौमासिक	✓	

सरकार संचालन ऐन, अन्तसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, मुलुकी संहिता तथा नीति तथा कार्यविधि निर्माण प्रकृया बारे अभिमुखिकरण गर्ने।				भिन्न		
• समुदाय स्तरका महिलालाई कानूनी साक्षरता कार्यक्रम संचालन गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	वडा समिति	दोस्रो चौमासिक		✓
सेवा प्रवाह (पूर्णङ्क - २०, प्राप्ताङ्क - १२)						
• नगरपालिकाको महिला तथा लक्षित समुदायलाई लक्षित गरी बैकल्पिक उर्जाको प्रोत्साहन गर्ने	योजना तथा प्राविधिक शाखा	कार्यपालिका	योजना तथा प्राविधिक शाखा	आ.व. ०८१ / ०८२ भित्र		✓
• नगरपालिकाले वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तथा आवधिक योजनामा महिला तथा युवाको प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्न बजेट विनियोज गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	निरन्तर		✓
सुशासन तथा उत्तरदायित्व (पूर्णङ्क - २०, प्राप्ताङ्क - १४)						
• महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका बारे कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	निरन्तर		✓
• महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि, राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार कार्ययोजना तथा छुवाछुत विरुद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवार पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	दोस्रो चौमासिक	✓	

लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच संजालीकरण गरि प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम दिने।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	आ. व. २०८१/८२ सम्म	✓	
--	--------------------	-------------	--------------------	-----------------------	---	--

१३. निश्कर्ष

लैससास परिक्षणका लागि तयार गरिएको कार्यविधिको आधारमा तथा नगरपालिकाको कार्यदलको सहयोग र सहजीकरणमा यस लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिकाको लैससास परिक्षण सम्पन्न भएको हो । विषयगत रूपमा हेर्दा मानव संसाधन तथा क्षमता विकास तुलनात्मक रूपमा सबै भन्दा राम्रो देखिन्छ । त्यस्तै, सुशासन तथा उत्तरदायित्व पनि राम्रो रहेको छ, संस्थागत व्यवस्था र नीति, कानून, योजना मध्यम छ र सेवा प्रवाह विषय सबैभन्दा कमजोर देखिन्छ । सेवा प्रवाह भित्र पनि स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन र प्रजनन स्वास्थ्य सह विषय कमजोर रहेको देखिन्छ ।

समग्रमा हेर्दा नगरपालिकाले सबै विषयगत शाखाबाट सेवा प्रवाह गर्दा लैससासलाई मुलप्रवाहीकरण गरी महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, विपन्न आदिवासी जनजाती, लोपउन्मुख, सिमान्तकृत वर्ग तथा जेष्ठ नागरिकको आवश्यकतालाई प्राथमिकता दिई कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने देखिन्छ । नगरपालिकाले आफ्नो सबै तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई लैससास संवेदनशील सेवा प्रवाहका लागी क्षमता विकास गर्नुपर्ने देखिन्छ । लैससासलाई सबै क्षेत्रमा मुलप्रवाहिकरण गर्न नगरपालिकाले लैससास रणनीति २०८० कार्यान्वयन गरी नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरूमा महिला तथा लक्षित वर्गको अर्थपूर्ण सहभागिताको सुनिश्चित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

नगरपालिकाले धेरै सुचकहरूमा देखिने गरी काम गरेको भएता पनि प्रमाणीकरणका आधारहरूको अभिलेख नराख्नाले पनि नतिजा कम आएको छ । नगरपालिकामा दक्ष र सक्रिय कर्मचारी तथा पदाधिकारीको टिम रहेको भएतापनि पर्याप्त रूपमा सुचकहरू जानकारी नहुनु र लैससासको बारेमा अभिमुखिकरण, क्षमता विकास तथा तालिमको व्यवस्था नहुनुले पनि सुचकहरूमा अन्योल भएको देखिन्छ ।

यस परीक्षणले तयार गरेको कार्ययोजनालाई कार्यान्वयन गरी आगामी दिनहरूमा समग्र मुल विषय तथा सहायक विषयहरू तथा सुचकहरूमा उल्लेखनीय सुधार गर्नुपर्दछ । समग्रमा लैससास परिक्षणको नतिजा सन्तोषजनक देखिन्छ ।

१४. सुझावहरू

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणबाट आएको अंकभार, विभिन्न दस्तावेजहरूको अध्ययन र सम्पूर्ण सुचकहरूको छलफलबाट लैससास प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न देहाय बमोजिमका सुझावहरू रहेको छ ।

- लैंगिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा कार्यविधि निर्माण गर्नुपर्ने ।

- नगरपालिकाले लैससास परीक्षणलाई निरन्तरता दिनुको साथै प्रत्येक आर्थिक वर्षको पहिलो चौमासिक भित्र गर्नुपर्ने ।
- लैससास विषयलाई सामाजिक विकास शाखाको मात्र जिम्मेवार क्षेत्र हो भन्ने मानसिकता हटाउनु पर्ने र हरेक विषयगत शाखाले आफ्नो कार्यक्रम गर्दा लैससासलाई मुलप्रवाहिकरण गर्नुपर्ने ।
- लैससासको नीति, कानून योजना तयार गर्दाका समयमा नै लक्षित वर्ग (विशेष गरी नटुवा जाती, मुस्लिम महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक) हरूको सहभागिता बढाउनु पर्ने ।
- हरेक कुराको सशक्तिकरण आर्थिक स्रोतको पहुँच र निर्णय तहमा सहभागिताले निर्धारण हुने हुनाले महिला, पिछडिएका वर्ग, सिमान्तकृत समुदायलाई स्वरोजगार तथा आयआर्जनका लागि व्यवसाय, कृषि र बजार सम्बन्धी स्रोत, सिप तथा प्रविधिको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- लक्षित समुदायको लागि वित्तीय साक्षरताको कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने ।
- नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा स्तनपान कक्ष निर्माण गर्नुपर्ने ।
- लैससास कार्यन्वयन समितिलाई सक्रिय बनाई सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने ।
- लैंगिक हिंसा र महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि जनचेतनामूलक कार्यहरु संचालन गर्ने ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता कार्यन्वयनको लागि जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई अभिमुखीकरण गर्ने ।

नोट: मूल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिर्न	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशिता सहभागिता	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन र सहभागितामूलक हुने नगरेको ।	स्थानीय तहले स्वीकृत गरेका नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू र स्वीकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू । यस सम्बन्धी निर्णय फाइलहरू ।
२			१.१.२	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरि सुनिश्चित गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे हरेक दस्तावेजमा लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे आँसिकरूपमा (केही दस्तावेज) मात्र लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको सम्बन्धमा कुनै दस्तावेज उपर लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने नगरेको	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना का दस्तावेजहरू र लेखाजोखा सम्पन्न भएको प्रमाणित गर्ने कागजातहरू र समिति, शाखा, महाशाखा, कार्यपालिकाका छलफल तथा निर्णयहरू ।
३			१.१.३	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश भए /नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश भएको ।	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू आँसिक रूपमामात्र समावेश भएको ।	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश नभएको ।	स्थानीय तहका स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजना सम्बन्धी दस्तावेजहरू, स्थानीय राजपत्र ।

४			१.१.४	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीतिहरु छन् / छैनन् ? (स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति भएको र यस्तो नीति, स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरेको ।	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति नभएको र भएको तर स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था नगरेको ।	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति नभएको र भएको तर स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरेको ।	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास तथा लैससास परीक्षण गर्ने नीति दस्तावेज र स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकाहरु, स्थानीय राजपत्र
५			१.१.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको / नराखिएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको ।	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने सिमित प्रावधान मात्र राखिएको ।	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नराखिएको ।	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, कार्यविधिहरु र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज तथा स्थानीय राजपत्र ।
६			१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए / नमिलाएको ।	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यान्वयन हुने गरेको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको ।	महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरु र महिला तथा वञ्चितीमा परेका समुदायहरुको स्वयम भनाइहरुको दस्तावेज
७			१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहे । नरहेको ।	०-१	०.५	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधानमात्र रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज तथा विवरण

८			१.१.८	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे / नरहेको	०-१	०.५	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरु रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय तहको श्रम नीति तथा कानून, दस्तावेज र समीक्षा प्रतिवेदन ।
९	तह	८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे / नगरेको	०-१	०.५	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि आँसि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरिएको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि आँसि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरिएको	आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम, लक्ष्य तथा उपलब्धी सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन
१०			१.२.२	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा केहि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण गरि कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा कुनै पनि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण नगरेको तथा कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने नगरेको ।	गाउँपालिका / नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, तथा लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन /पार्श्वचित्र /प्रोफाइल, बजेट सीमा, वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम
११			१.२.३	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकतामा पर्ने गरे / नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा सबै लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकतामा पर्ने गरेको	स्थानीय तहले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकतामा पर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा कुनैपनि लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकतामा पर्ने नगरेको ।	सहभागी सूचीफोटो र वडास्तरबाट छनौट योजना तथा कार्यक्रमको सूची निर्णय पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम

१२			१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा निरन्तर (सबै योजना तर्जुमाका सबै चरणमा सधै) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा कहिले काहि मात्र (केहि योजना तर्जुमाका केहि चरणमा, कहिलेकाहि) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने नगरेको	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन बैठक पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१३			१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	०.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार सबै कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको ।	महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था देखिने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन आवश्यकत पहिचान प्रतिवेदन । वार्षिक विकास कार्यक्रम
१४			१.२.६	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगर्नुको साथै बजेट विनियोजन पनि गर्ने नगरेको ।	दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम)
१५			१.२.७	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी बने / नबनेको ।	०-१	१	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष / निर्दिष्ट लाभ पुग्नेगरी बनेको ।	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई अप्रत्यक्ष / सहयोगी हुने गरी बनेको ।	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई लाभ पुग्नेगरी नबनेको ।	नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम
१६			१.२.८	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए। नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए / नदिएको ।	०-१	१	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिएको ।	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको तर मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी नदिएको	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी पनि नदिएको	उपभोक्ता समितिको गठन सम्बन्धी नीति तथा कानून उपभोक्ता समितिको संरचना

१७	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिए / नगरिएको ।	०-१	१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत केहि लक्षित वर्ग र समुदायसँग केहि कार्यक्रममा छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी दस्तावेज लक्षित समुहसँग छलफल भएको निर्णय पुस्तिका
१८			१.३.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए / नगरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको र सोको कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको तर सोको कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था नगरिएको र सोको कार्यान्वयन नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम र लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
१९			१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरिए /नगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०.५	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरेको र सो को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश भएपनि र सो को आंशिकरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट व्यवस्था हुने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
२०			१.३.४	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए /नगरिएको	०-१	१	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको ।	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम आंशिकरूपमा संचालन गर्न गरिएको ।	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने नगरिएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन

२१	संस्थागत व्यवस्था २०	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.१.१	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत भन्दा पनि कम प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा रहेका (पदाधिकारी/कर्मचारी) को नामावली
२२				२.१.२	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिए/नलिएको र सो बमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो बमोजिम कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो बमोजिम कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति नलिएको ।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्बन्धी नीति, कानून र पदपूर्ति सम्बन्धी निर्णय - अभ्यास सम्बन्धी दस्तावेज
२३				२.१.३	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि आंशिक रूपमा समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समावेश नगरि भए कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	संस्थागत व्यवस्था (सेवा प्रदान गर्ने रणनीति, कार्यनीति, सेवा प्रवाह सम्बन्धी दस्तावेज) संगठन संरचना, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सेवाग्राहि सन्तुष्टि सर्वेक्षण आदि ।
२४				२.१.४	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिए/नगरिएको ।	०-१	०.५	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिएको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तर उक्त नीति कार्यान्वयन नगरिएको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति नलिएको ।	सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छुनौटका आधारहरू

[illegible]

३३		वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	२.४.१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरीएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी कुनै पनि कोष स्थापना नभएको ।	आर्थिक ऐन कोष स्थापना सम्बन्धी दस्तावेज कोष संचालन कार्यविधि कोष सम्बन्धी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र प्रगति विवरण
३४				२.४.२	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको ।	०-१	१	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको तर उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
३५				२.४.३	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेटको व्यवस्था भएको र सो अनुसार कार्य भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेटको व्यवस्था भएको तर सो अनुसार कार्य नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्था नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम संगठन संरचना कर्मचारीको कार्यविवरण
३६				२.४.४	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे/नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरेको ।	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको तर कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको ।	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगर्नुको साथै कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम समावेशी सूचना प्रणाली संचालन सम्बन्धी दस्तावेज सो अनुरूप संचालित प्रणाली र प्रणालीको प्रतिवेदन ।

३७		तथ्यांक सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५.१	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गरेको तर अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन नगरेको ।	खण्डिकृत तथ्यांक सहितको बस्तुगत विवरण (गाऊं /नगर प्रोफाइल) ।
३८				२.५.२	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान एवं छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	खण्डिकृत तथ्यांक सहितको बस्तुगत विवरण र नक्शांकन (गाऊं /नगर प्रोफाइल) ।
३९				२.५.३	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डिकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डिकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डिकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डिकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय पार्श्वचित्र र खण्डिकृत तथ्यांक तथा सूचनाको विवरण आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना दस्तावेज ।
४०				२.५.४	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गरेको ।	। स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्यांक अध्यावधिक नगरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक नगरेको ।	पञ्जिकरण सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेख अध्यावधिक लाभग्राहीहरूको विवरण व्यक्तिगत घटना दर्ता पुस्तिका
४१	क्षमता विकास	क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए /नआएको ।	०-१	१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको ।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	क्षमता विकास कार्ययोजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, खर्च गर्ने कार्यविधि

४२				स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरेको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए पनि तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कर्मचारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण सहभागीको छनौट आधार वार्षिक विकास कार्यक्रम
४३				तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिए/नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए/नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिए/नलिएको	०-१	१	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन तालिम म्यानुअल तालिम मूल्यांकन प्रतिवेदन तालिम आवश्यकता पहिचान प्रदिवेदन
४४				स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा बजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	०-१	१	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा बजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भएको	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा बजेट विनियोजन भएपनि कार्यक्रम संचालन नभएको	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा बजेट विनियोजन नभएको तथा कार्यक्रम संचालन नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन क्षमता विकास कार्ययोजना तालिम मूल्यांकन प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रदिवेदन
४५				स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भए/नभएको	०-१	०.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भएको	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही जनशक्ति भएको	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने जनशक्ति नै नभएको	विषयवस्तुको जानकारी भएका कर्मचारी/पदाधिकारीको विवरण विषयगत तालिम प्राप्त जनशक्ति विवरण स्थानीय स्तरमा प्राप्त विज्ञहरूको सुची(रोष्टर)

४६			३.१.३	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको	०-१	१	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरेको	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको तर ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था नगरेको	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था नभएको	संगठन संरचना कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण
४७			३.१.७	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको	०-१	१	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको तर सो कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम नरहेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छुनौटका आधारहरू वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
४८			३.१.८	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी वेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको र सोको अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको	०-१	०	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी वेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको र सोको अभिमुखीकरण गरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी वेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका केहि पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको तर सोको अभिमुखीकरण नगरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी वेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका बाह्रवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी नभएको र साथै सोको अभिमुखीकरण पनि नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण समुहगत सर्वेक्षण प्रतिवेदन
४९		विरुद्ध	३.२.१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	०-१	१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने केहि कार्यक्रमका लागि मात्र बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन नै नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५०	अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र जनचेतना		३.२.२	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउँ/नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	०-१	०	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउँ/नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तथा महिला हिंसाका घटना नघटेको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउँ/नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तर महिला हिंसाका घटना गत वर्षको तुलनामा कम घटेको ।	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउँ/नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटनामा गत वर्षको तुलनामा कमी नआएको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउँ/नगरपालिका घोषणा गरेको मिति महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति न्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा महिला हिंसा सम्बन्धी उजुरी दर्ता संख्या तथा सो सम्बन्धी वार्षिक प्रगति विवरण

[illegible]

५५				स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भएको ।	स्थानीय तहका केहि वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन भएको ।	स्थानीय तहका कुनैपनि वडामा महिलाको लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) संचालन नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५६				स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट उनीहरु लाभान्वित भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ८०% भन्दा बढी सहभागीहरु लाभान्वित भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ५०% भन्दा बढी सहभागीहरु लाभान्वित भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचबिखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा, आदि) बाट ५०% भन्दा कम सहभागीहरु लाभान्वित भएको ।	तालीम पूर्वको परीक्षा (pre test) र तालीम पश्चात परीक्षा (post test) प्रतिवेदन वार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अनुशिक्षण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५७		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरे/नगरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखे/नराखेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखेको ।	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको तर यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श नगर्नुका साथै यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति तथा कार्यविधि परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका

५८				स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरेको ।	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखेको तर सो अनुरूप आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीतहमा विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क नराख्नुको साथै आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीयतहको विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी दस्तावेज विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची ।
५९				समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/नराखेको ।	०-१	१	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराएको तर उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा नराखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी नगराउनुको साथै उनीहरूलाई प्राथमिकतामा नराखेको ।	प्राथमिकता दिईएका आधारहरु तथा सहभागी विवरण विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६०				विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरे /नगरेको ।	०-१	१	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा सधैं महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा कहिलेकाहीँमात्र महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने नगरेको । ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधी विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन निर्णय पुस्तिका, उपस्थिति विवरण

[illegible]

६३			३.१.३	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरे/गरेको तथा सो बमोजिम निर्माण कार्य हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको तथा सो बमोजिम निर्माण कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको ।	स्थानीय तहबाट स्वीकृत ड्रइङ, डिजाइन, तथा नक्शा भवन तथा पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न सम्बन्धी स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन
६४			३.१.४	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्ष्य गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदाय सबैलाई समेटेटी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई समेटेटी आंशिकरूपमा मात्र समेटेनेगरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई समेटेटी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन
६५	प्रजनन् स्वास्थ्य	४	३.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन गरे /नगरेको ।	०-१	०	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन समेत गरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरेको तर सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरेको	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी स्वीकृत वार्षिक नीति र कार्यक्रम अध्ययन तथा अनुगमन प्रतिवेदन

६६				स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे नगरेको र सो को कार्यन्वयन भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेको र सो को कार्यन्वयन समेत भएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेता पनि र सो को कार्यन्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था नगरेको ।	अलग्गै स्तनपान कक्षको व्यवस्था स्तनपान कक्ष संचालन सम्बन्धी निर्णय शाखागत कार्य विवरण अनुगमन प्रतिवेदन
६७				परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू (सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तन क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने लगायतका विषयहरू) संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू सबै वडाहरूमा संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनै पनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनै पनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन सम्पन्न कार्यक्रम संख्या, पटक तथा सहभागी संख्या, कार्यक्रम संचालन स्थल समेत देखिने गरि तयार गरेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
६८				महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरे/नगरेको तथा सोको कार्यन्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरी सोको कार्यन्वयन पनि गरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरेता पनि सोको कार्यन्वयन नगरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था नगरेको ।	आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए /नमिलाएको र सो उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको र सो बमोजिम सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको तर सो बमोजिम सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना नभएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध नमिलाएको ।	विद्यालयमा भर्ना गराउने सम्बन्धी निर्णय विद्यालय जाने उमेर समुहगत विद्यार्थी भर्ना दर अध्ययन प्रतिवेदन
७०			४	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए /नमिलाएको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समुदायका बालबालिकाहरूलाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक र छात्रवृत्तिको व्यवस्था नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन निर्देशिका बालबालिक छनौटका आधारहरू तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७१			४	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू (जस्तै: अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए / नभएको ।	०-१	०.५	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम भए तापनि सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन नभएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा बजेट र कार्यक्रम नभएको ।	स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन निरक्षर महिला सम्बन्धी अभिलेख, सहभागी छनौटका आधारहरू तथा सम्बद्ध निर्णय

७२				विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे /नगरेको	०-१	१	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था गरेको तर यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था नगर्नुको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरु विद्यालयको वार्षिक योजना स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७३		खानेपानी तथा सरसफाइ	४	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध आंशिकरूपमा गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालय लगायत साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७४				स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको तर स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागिता हुने नगरेको ।	स्थानीय तहको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि ।

७८				स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरे /नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७९				ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिए तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति नलिएको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण सहभागी छनौटका आधार कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन (प्राविधिक विषय, संचालन अवधि, सामाजिक परिचालक तथा प्राविधिकको संख्या)

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८०					गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे/नहरेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको	०-१	०	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे तापनि सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति नहरेको ।	सहकारी संस्था प्रवर्धन सम्बन्धी नीति वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन

८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	५.१.१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको वा तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरेको तर सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा जारी गरेका नीति तथा कानून सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णयहरू निर्णय प्रक्रिया तथा कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण
८२				५.१.२	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो बमोजिम कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो बमोजिम कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिए तापनि सो बमोजिम कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति नलिएको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८३				५.१.३	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	०.५	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय भए तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने नगरेको	स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८४				५.१.४	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन

[illegible]

८८				स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए / नल्याएको ।	०-१	१	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे तापनि कार्यान्वयनमा नल्याएको ।	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत नै नगरेको ।	स्वीकृत आचार संहिता आचार संहिताको पालना सम्बन्धी अध्ययन वा अनुगमन प्रतिवेदन ।
८९		सूचना तथा संचार	४	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे / नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरे / नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरेको ।	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे तापनि महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटका सम्बन्धमा सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक नगरेको ।	स्थानीय तहले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गर्ने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका अभिलेख पुस्तिका
९०				स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरे तापनि स्थानीय भाषामा गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम स्थानीय भाषाका प्रसारित सामाग्रीहरूको अभिलेख कार्यक्रम प्रगति विवरण
९१				स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छपा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरे/नगरेको	०-१	१	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छपा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छपा लगायत श्रव्यदृश्य मध्ये केही माध्यमद्वारा मात्र लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छपा लगायत श्रव्यदृश्य जस्ता कुनैपनि माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रसारित सामाग्रीहरूको अभिलेख तथा विवरण कार्यक्रम प्रगति विवरण

९२				२.३.४	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	स्थानीय तहमा महिला लगायत केही लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	स्थानीय तहमा महिला लगायत कुनैपनि लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतनामा वृद्धि नभएको ।	सहभागी तालिम/कार्यक्रम पूर्वको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र तालिम पश्चातको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन (Pre test and Post test) कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन । स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।
९३		अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	२.४.१	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके/नसकेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट केही लक्षित वर्ग तथा समुदायले मात्र लाभ लिन सकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट कुनैपनि लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन
९४				२.४.२	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी सबै कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव आंशिकरूपमा मात्र विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कुनैपनि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण नगरेको ।	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यन्वयन लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण भएको प्रतिवेदन
९५				२.४.३	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरेको ।	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर कहिलेकाहीं केही कार्यक्रममा मात्र छलफल हुने गरेको ।	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा कहिल्यैपनि छलफल हुने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सहभागी छनौटका आधार उपस्थिति पुस्तिका समीक्षा बैठकको निर्णय तथा प्रतिवेदन

९६			४.४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरे/नगरेको ।	०-१	१	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणका केही विषयवस्तुलाई मात्र सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार नगरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम
९७		समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४ ४.४.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा आंशिकरूपमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण नगरेको ।	स्थानीय तहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संघ र प्रदेश सरकारका सम्बद्ध नीति तथा कानून र कार्यविधि समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची संघ र प्रदेश सरकारका कार्यक्रममा स्थानीय तहको सहभागिता र समंजनता सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन ।
९८			४.४.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा २ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भइ कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा १ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण नभएको ।	कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था सञ्जाल निर्माणको निर्णय छलफलको निर्णय पुस्तिका
९९			४.४.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का अधिकांश प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का केही प्रतिनिधिहरूलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान नगरेको ।	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम संजालका प्रतिनिधिहरूको विवरण क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति

१००				१०१	१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनी उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरेको ।	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनी उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन नगरेको ।	वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण
-----	--	--	--	-----	---	--	-----	---	---	---	---	--

अनुसूची-१ कार्यशालाको तस्विरहरु

अनुसूची-२ कार्यशालामा उपस्थिति विवरण

Page No.:
Date :

माना कि ३०-०७-८१ २४ गते लखनौ पंचसक्ति नगर
परिषदाध्यक्ष "तैजिंदु लखननता तथा सामाजिक सहायता विभाग
परिक्षण सहायनी कार्यशाला नगरपालिका नगर पञ्चक
की सजरनचीन मुखनमान जम्मा प्रत्यक्षता तथा उपसिद्ध
कार्यपालिका सदस्य प्रहल्लो वषा बाबा पञ्चक प्रहल्लो नगराध्यक्ष
समूह मरिवा तथा फलव कार्यचपी प्रहल्लो उप निमिना
समपन करिगे ।

34/01/18

१. नगर उग्रुख श्री खजुरनदीन मूलजमान
 २. उप-उग्रुख श्री कल्पना हरजन
 ३. उग्रुख प्रशासनिक अधिकारी श्री राजा कलपर देवीली
 ४. वडा अरण्या व. श्रीमन्मन्मन् कलवार
 ५. वडा अरण्या श्री देवीना मूलजमान फफिर
 ६. वडा अरण्या श्री अमरनाथदीन मु. वडा नं. ३
 ७. वडा अरण्या श्री विनोद श्रीवास्तव वडा नं. ४
 ८. वडा अरण्या श्री खुर्दित आलम मु. वडा नं. ५
 ९. वडा अरण्या श्री नरमुल हक मु. वडा नं. ६
 १०. वडा अरण्या श्री सुप्रभात वडा नं. ७
 ११. वडा अरण्या श्री राजेंद्र जलपाल वडा नं. ८
 १२. वडा अरण्या श्री कमल अलत खान वडा नं. ९
 १३. वडा अरण्या श्री विनोद कलार वडा नं. १०
 १४. वडा अरण्या श्री अमरनाथदीन मु. वडा नं. ११
 १५. वडा अरण्या श्री हरिश्चंद्र लोच वडा नं. १२
 १६. वडा अरण्या श्री सचिन अरण्या वडा नं. १३
 १७. वडा अरण्या श्री चंदनली सापकोटा
 १८. वडा अरण्या श्री खनिना मूलजमान
 १९. वडा अरण्या श्री ग्राहनी देवी हरजन
 २०. वडा अरण्या श्री राजेंद्र चौधरी
 २१. वडा अरण्या श्री लक्ष्मी पराकुली
 २२. वडा अरण्या श्री शोभा लाल पंडित
 २३. वडा अरण्या श्री फणींद कलपाल

28. श्यामाजि, सुरेश शारवा लक्ष्मी प्रहरी B
29. उद्यम विकास शाखा दिपा कुमारी लक्ष्मी D
28. चन्द्रकली सापकोटा कार्यपालिका सदस्य चन्द्रकली सापकोटा
29. कार्यपालिका सदस्य कविता मुसलमान R
- 22 कार्यपालिका सदस्य शान्ति हरिजन शान्ती
- 28 पोषणा शाखा कविता शर्मा R
- 30 प्राविधिक शाखा उमस्मिता ठकाल R
- 34 पुस्तकालय शाखा पुष्पा पोखरेल R
- 34 पुस्तकालय शाखा प्रदिप पौडेल R
- 32 गोपी शाखा रत्ना गिरी R
- 38 शाखा प्रमुख डिल्ली ठकाल R
- 34 बाबुराम पादक शाखा/विभाग/कार्यालय शाखा के.प.
- 23 आखिलेश कुपांडे समाजिक सुरक्षा शाखा उमेश R
- 26 अमर गौरी विपरीत रत्ना शाखा R
- 25 गुरुव कछाई खां सुचना प्रविधि शाखा कादि कुं R
- 25 निरुद्ध देवी लक्ष्मी शाखा R
- 20 सुनीता हरिजन जिल्ला ॥ R
- 31 भमरा गुल्मी कार्यालय, महाराष्ट्र R
- 38 रिमा उपाध्याय स्वास्थ शाखा R
- 32 सीत देवी गुरुव शाखा R
- 37 मंथन 21/1/21 स्वच्छता शाखा R
- 34 ज्योती पांडे गुरुव विभाग R
- 38 सुनीता परिमान शाखा/विभाग/कार्यालय R
- 36 मशवरीन शाखा शाखा शाखा R
- 37 सुप्रभात विभाग स्वास्थ शाखा प्रमुख (महाराष्ट्र) R
- 38 आर्य समाज शाखा शाखा शाखा R